

Beheerscontract 2021 – 2025

Een ambitieuze en duurzame verbintenis voor de stad

De Haven van Brussel is een centrale en strategische spil in de hoofdstad. Hier worden meerdere ambities verenigd en gekristalliseerd: naar een meer duurzame en circulaire economie gaan, logistieke en praktische oplossingen aanmoedigen waardoor de stad een aangenamere plek is om te leven voor iedereen, de waterwegen beter integreren in het Brusselse landschap. Maar we willen ook een plek zijn gericht op ontspanning en sport langs het water. Voor iedereen.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Haven van Brussel zijn het eens over een reeks boeiende opdrachten, doelstellingen en werven, die allemaal samenkomen in één en hetzelfde eindpunt: de rol van de Haven als hoofdrolspeler in de ecologische en economische transitie in Brussel versterken. Deze opdrachten zijn het speerpunt in het nieuwe Beheerscontract van de Haven voor de periode 2021-2025. Daar gaan we in deze brochure wat dieper op in.

Dit zijn de belangrijkste troeven:

- Het vervoer van goederen over het water beklemtonen;
- Inzetten op het uitbreiden van het havendomein (en dus nieuwe diensten kunnen ontwikkelen);
- De toegang via de weg en de spoorweg naar het kanaal optimaliseren;
- Nieuwe installaties ontwikkelen (logistiek centrum, brandweerkazerne...);
- Bijdragen tot de strijd tegen klimaatopwarming en verlies van biodiversiteit;
- De economische transitie en de circulaire economie in Brussel faciliteren;
- Nieuwe werven opstarten rond gezondheid en vrije tijd ...

Dus, wees welkom in de Haven van Brussel. Een project dat onze haven op de weg naar economische transitie zet, zoals u verder in deze brochure zult lezen. Sereen en ambitieus.

PHILIPPE MATTHIS
directeur-generaal a.i. van de Haven van Brussel

RAINIER REEKMANS
adjunct-directeur-generaal a.i. van de Haven van Brussel

“Een duurzame verbintenis die inzet op de ontwikkeling van de haven en die het volledige gewest en zijn inwoners ten goede komt.”

YASSINE AKKI
voorzitter van de Haven van Brussel

Het is zo goed als onbegonnen werk om in een oogopslag alle activiteiten en opdrachten van de Haven te overzien. Om het u wat gemakkelijker te maken, splitsen we ze op in twee grote assen: water en alles daaromheen.

WATER

Anders dan de meeste andere grote Europese havens is de Haven van Brussel ook beheerder van de waterweg. Deze openbare opdracht wordt toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat ze volledig financiert. De Haven beheert dus het kanaal en alle onderdelen ervan: kaden, oevers, sluisen, bruggen, onderhoud van het kanaal (het domein is 14 km lang) ... maar ook het water, met name het regelen van het waterniveau en het voorkomen van overstromingen, en het baggeren, wat absoluut nodig is voor een optimale bevaarbaarheid.

Voor het realiseren van deze opdrachten kan de Haven rekenen op haar technische dienst en de operationele diensten van de kapiteinsdienst.

Onze zeehaven is 24u op 24 toegankelijk, en is gelegen op vijf uur varen van de Haven van Antwerpen. Tussen Antwerpen en Brussel liggen slechts twee sluisen.

Bovendien is het kanaal het grootste stormbekken in Brussel, met een wateroppervlakte van 80 ha – iets dat nog te weinig geweten is.

ROND HET WATER

De haven beslaat een ruim domein van 107 ha (ofwel meer dan 150 voetbalvelden) langs het kanaal Charleroi-Brussel-Antwerpen. Deze installaties bieden plaats aan zo'n 200 concessiehouders (industrie, bouw, stockage ...). Zij sluiten een concessie af met de haven, waarvan de duurtijd en voorwaarden variëren. De haven geeft het domein zowel een economische als een strategische, industriële en logistieke push vooruit. Het is ook een belangrijk tewerkstellingsgebied dat bijna 9.000 rechtstreekse en onrechtstreekse jobs creëert dankzij de 300 bedrijven in de havencluster.

In deze brochure bekijken we samen wat de uitdagingen van de komende jaren zijn. De Haven van Brussel heeft zo van dichtbij of iets verderaf een invloed op heel wat inwoners van Brussel: zowel op het vlak van bouwwerkzaamheden als dienstverlening, stockage, levering ... Bijna de hele bevolking van de hoofdstad consumeert of komt op de een of andere manier in aanraking met producten en diensten die langs de haven zijn gepasseerd.

VOOR EEN DUURZAME STADSLOGISTIEK EN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Door haar ligging en installaties helpt de Haven van Brussel om de files en vervuiling in de stad aanzienlijk terug te dringen. De komende jaren staan ons echter heel wat uitdagingen te wachten, waarvoor de haven concrete acties moet ondernemen.

BEDRIJVEN

Wij begeleiden onze concessiehouders die projecten hebben die passen binnen de economische en ecologische transitie. Zij zijn namelijk een echte meerwaarde voor de haven en voor Brussel: duurzaam en circulair bouwen, jobcreatie, lokale productie, impact op de mobiliteit, intelligente en ecologisch verantwoorde logistiek, vermindering van de koolstofafdruk, duurzaam consumeren, vermindering van omgevingshinder (overlast van geluid, mobiliteit, stof, visuele overlast ...), ecobeheer in lijn met de klimaatdoelstellingen voor 2030 van het gewest, focus op de koolstofarme *last mile* ... Meerdere bedrijven die nu al in de haven gevestigd zijn, scharen zich achter deze transitiedynamiek.

VOOR DE BOUWSECTOR

Wij willen de aantrekkelijkheid van de haven versterken en 'sleutel-op-de-deur'-oplossingen bieden, die stockage en recyclage van werfmateriaal, aanvoer van goederen via overslag en hergebruik van aanvulgrond bevatten. Het project, dat Brussels Construction Consolidation Centre gedoopt werd, mikt op een complete oplossing met logistiek en mobiliteit, gericht op reeds aanwezige bedrijven en bedrijven die zich langs het kanaal willen vestigen.

STEUN

Voor alle bedrijven die de weg van de duurzaamheid en de circulaire economie hebben gekozen, ontwikkelt de haven een reeks steunprogramma's (financiële stimulansen, expertise, facilitators voor transport ...). Dat geeft de concessiehouders de mogelijkheid de transitie naar een circulaire werking te versnellen en meer in te zetten op een kleinere koolstofafdruk.

^
Circulaire economie en
recyclage van metaalafval.

>
In de haven wordt zelfs aarde
van de werven gerecycleerd
tot klei voor de bouw.

>>
Het BCCC (Brussels
Construction Consolidation
Centre) beheert de
toeleveringsstromen naar
de Brusselse werven en
zorgt ervoor dat het aantal
rondrijdende vrachtwagens
naar beneden gaat.

TOEGANGSWEGEN

De haven is een essentieel instrument om het goederenvervoer over het water te bevorderen. In 2021 gebeurt 90% van het Brusselse vervoer nog per vrachtwagen. Maar op het kanaal is er NOOIT file. Wij zorgen er bovendien voor dat het havendomein optimaal toegankelijk blijft via de weg en de spoorweg.

EEN GROENER GEBRUIK VAN HET KANAAAL EN DE OMGEVING

Via een hele reeks projecten die al lopen of gepland staan, zorgt de Haven van Brussel voor het onderhoud en de ontwikkeling van een krachtige multimodale tool (voor trein, kanaal en weg), zodat er meer ruimte komt voor economische activiteiten die richting een nog duurzamer model gaan.

ONDERHOUD

We hebben de opdracht gekregen het kanaal te baggeren (alsook een bio-baggerproject) en het slib te recyclen. Ook het onderhoud en de renovatie van de bruggen en oevers, de verbetering van het rioleringsnetwerk ... zijn aan ons toevertrouwd.

BOUW

We plannen de bouw van 500 meter nieuwe kaden en de ontwikkeling van de capaciteit van bepaalde reeds bestaande kaden, de aankoop of de huur van aangrenzende terreinen en de verbinding daarvan met het water, zodat ook daar nieuwe ruimten gecreëerd kunnen worden ...

BIODIVERSITEIT

Binnenkort rolt de haven haar nieuwe 'gedifferentieerde beheersplan' uit,

v

4.09.21: Inhoudigingsfeest van de nieuwe fietsers- en voetgangersbrug tussen de gemeente Molenbeek en de stad Brussel. De nieuwe brug kreeg de naam Fatima Mernissi, ter ere van de Marokkaanse sociologe en schrijfster.

vv

Schippersdok

met de opstart van maatregelen voor een betere biodiversiteit. Denk daarbij bijvoorbeeld aan 500 meter oevers die opnieuw aangelegd zullen worden, zodat ze groener en beter waterdoorlatend worden, maar ook om de band tussen de openbare ruimte, het water en de natuur te versterken ...

MILIEUBESCHERMING

Uitrol van de elektrificatie van de kaden, zodat de wachtende boten hun verbrandingsmotor kunnen uitschakelen, maar ook de ontwikkeling op het gehele terrein van programma's waarmee het energieverbruik en het

gebruik van fossiele brandstoffen verminderd kunnen worden. We blijven er ook over waken dat de concessiehouders geen vervuilende stoffen in het water lozen. De haven bestudeert bovendien ook of er windturbines neergezet kunnen worden en of geothermie op het domein mogelijk is. De eigen gebouwen worden aangepast aan de nieuwe milieunormen. Het nieuwe actieplan tegen klimaatopwarming voorziet dat onze eigen installaties en gebouwen beter geïsoleerd zullen worden, dat er minder fossiele brandstoffen gebruikt zullen worden en dat de voorkeur gegeven zal worden aan koolstofarme energie.

VOOR EEN BETERE STADS- INTEGRATIE

Naast de trein is de boot voor de Brusselaars één van de milieuvriendelijkste transportmiddelen. In de komende jaren zal de haven verder blijven inzetten op de integratie in het stadsweefsel, zowel op het vlak van gezondheid als milieubescherming en biodiversiteit, maar ook het recreatieve potentieel en vrijetijdsactiviteiten.

De Brusselaars hebben inderdaad nood aan openbare ruimten waar ze zich kunnen ontspannen en de haven is een prachtige zone om wandelingen te maken, te ontspannen en vrije tijd te besteden. Van het noorden van Brussel tot het zuiden zijn de omliggende wijken in meer dan een opzicht aantrekkelijk. Ze nodigen uit om te shoppen, iets te drinken op een terrasje of de recentste tentoonstelling te bezoeken...

> Nieuw skatepark Sk8 Port, ingehuldigd op 13 juli 2021

> Aan de Brussels Cruise Terminal kunnen riviercruiseboten tot 135 meter lang aanmeren, met een capaciteit van 200 passagiers.

INTEGRATIE IN DE STAD

Sommige delen van het kanaal zijn gevrijwaard van industriële activiteit. Samen met andere Brusselse spelers ontwikkelen we nieuwe projecten voor integratie en opwaardering van de stad: een skatepark, fietspaden, ontspanningsruimten, activering van de woonzones (woonboten), aanleg van de oevers rond het museum Kanal, recreatieve activiteiten, enzovoort. Ook voor de heraanleg van het Bécodok wordt vertrokken vanuit de omwonenden.

WATERBEHEER

Voor ieders comfort beheert de haven ook de waterstand in het kanaal, wat overstromingen moet vermijden. In samenwerking met Leefmilieu Brussel werken we onophoudelijk aan het verbeteren van de waterkwaliteit, zetten we strategieën voor schoonmaak en afvalinzameling op, moedigen we bedrijven aan die een voorbeeld zijn op het vlak van milieubescherming ...

Een hoofdrolspeler in de economische en ecologische transitie

U hebt het hier gelezen: de Haven van Brussel heeft tal van ambitieuze opdrachten. De ondertekening van het nieuwe beheerscontract in januari 2021 is een teken van het vertrouwen dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de Haven van Brussel stelt.

De Haven van Brussel schaart zich achter de doelstellingen van de Brusselse regering en is bovendien een hoofdrolspeler in de economische en ecologische transitie. Van alle prioriteiten heeft de Brusselse regering ervoor gekozen de klemtoon te leggen op stadsmobiliteit en op de transitie naar een meer circulaire, groenere en duurzamere economie. De Haven van Brussel is het ideale middel om daartoe te komen en staat ten dienste van iedereen.

Bovendien is het kanaal zoveel meer dan een weg voor het vervoer over het water. Het is ook een geweldige bron van verfrissing om de klimaatopwarming te bestrijden. Het is ook een echt ecosysteem rond de waterweg en een ontwikkelingspool voor vrije tijd in de omgeving. Tijdens de lockdown is duidelijk geworden dat de Brusselaars grote behoefte hebben aan openbare ruimten waar ze zich kunnen ontspannen. Het kanaal, dat het gewestelijke grondgebied van noord naar zuid doorkruist in dichtbevolkte wijken, kan hiervoor de oplossing zijn.

ALAIN MARON
Brussels minister voor Klimaattransitie en Milieu.

MEER WETTEN?

De volledige versie van het beheerscontract kunt u hier downloaden:

port.brussels/sites/default/files/documents/cdg_bc_2021_2025.pdf

Bekijk de film van het beheerscontract:

Redersplein, 6
1000 Brussel
T +32 (0)2 420 67 00
info@port.brussels

De **Haven van Brussel** is een gewestelijke vennootschap en beheert 14 km waterweg en 6 km nuttige kaden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het Brusselse havendomein beslaat 107 hectare nuttige oppervlakte, waarop bijna 200 bedrijven gevestigd zijn. In 2020 werd 6,6 miljoen ton goederen vervoerd via de waterweg, wat overeenstemt met bijna 621 000 vrachtwagens.

